

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
IŠAKYMAS

**DĖL NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBOS AKTO
FORMOS PILDYMO APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. liepos 11 d. Nr. Į-230
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. ĮV-446 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [75-3636](#)) 2 punktu:

1. Tvirtinu Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašą (pridedamas).

2. Pripažįstu netekusiu galios Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. Į-721 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [1-43](#)).

3. Šis įsakymas įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

JURIDINIO SKYRIAUS VEDĖJAS,
PAVADUOJANTIS DIREKTORIŲ

ANDRIUS VAICEKAUSKAS

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos direktoriaus

2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. Į-230

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBOS AKTO FORMOS PILDYMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto (toliau – Aktas) ir jo priedų sudėtį ir apimtį, Akto formos pildymo reikalavimus, Akto pateikimą nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryboms (toliau – Taryba) bei Kultūros vertybių registro (toliau – Registras) tvarkymo įstaigai.

2. Aprašu privalo vadovautis Tarybos, teikiančios Registro tvarkymo įstaigai Aktą, ir kiti asmenys, teikiantys Taryboms Aktų projektus.

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. AKTO R JO PRIEDŲ SUDĖTIS IR APIMTIS

4. Akto formą sudaro pagrindinė dalis ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas. Prie Akto pridedami ir papildomi priedai.

5. Pagrindinę dalį sudaro:

5.1. rekvizitai – Akto sudarytojo pavadinimas, sudarymo data, registracijos numeris (suteikia Tarybos) ir sudarymo vieta;

5.2. įvadas – tekstas tarp Akto sudarymo vietos rekvizito ir žodžių junginio „n u s t a t o, kad“;

5.3. dėstomoji dalis – tekstas tarp žodžių junginių „n u s t a t o, kad“ ir „Taryba šiuo a k t u“. Dėstomoji dalis suskirstyta punktais ir papunkčiais;

5.4. baigiamoji dalis – likusi teksto dalis kartu su privalomu Tarybos pirmininko parašu.

6. I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedą sudaro:

6.1. rekvizitai – Akto data, jo registracijos ir šio priedo eilės numeris;

6.2. dėstomoji dalis – likusi punktais suskirstyta teksto dalis.

7. Papildomus Akto priedus sudaro:

7.1. privalomi papildomi priedai:

7.1.1. nekilnojamosios kultūros vertybės (toliau – vertybė) apibrėžtų teritorijos ribų planas, kuriame pateikiama ir situacijos schema;

7.1.2. vertybės ir (ar) jos kiekvienos vertingosios savybės fiksacijos medžiaga, gauta įvairiais prietaisais;

7.1.3. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas (išskyrus atvejus, kai Taryba nustato kultūros paveldo vietovės vertingąsias savybes ir apibrėžia jos teritorijos ribas);

7.2. kiti galimi papildomi priedai:

7.2.1. vertybės vertingųjų savybių išsidėstymo schemos arba abrisai;

7.2.2. vertybės ir (ar) jos vertingųjų savybių ikonografinė medžiaga;

7.2.3. tyrimų apžvalga;

7.2.4. dokumentų, publikacijų, pagrindžiančių vertybės vertingųjų savybių pobūdį ar pobūdžius bei jos reikšmingumo lygmenį, taip pat susijusių su kitais Akte nurodytais duomenimis, kopijos, nuorašai, išrašai;

7.2.5. kiti dokumentai ar jų kopijos.

8. Papildomų priedų apimtys ir skaičius neribojamas. Tokiuose prieduose rekomenduojama naudoti ne didesnius kaip A3 (420x297 mm) formato dydžio lapus. Papildomuose prieduose pateikiamos dokumentų kopijos, jeigu dokumentų originalai saugomi jų buvimo vietose.

9. Papildomuose prieduose pateikiama vaizdinė medžiaga turi būti fiksuota kopijuojant, o ne klijuojant ar kitaip tvirtinant prie lapo. Taip pat rekomenduojama, jog spalvotu būdu būtų padauginta ne tik spalvota, bet ir pilkos ar jai artimos spalvos vaizdinė medžiaga. Garsinė, kintančio vaizdo (pvz., filmuota) arba specialių prietaisų pagalba gauta fiksacijos medžiaga, Tarybai nusprendus, pridedama kaip papildomas priedas. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) gali parengti ir patvirtinti papildomiems priedams keliamų reikalavimų aprašus.

III. BENDRIEJI AKTO FORMOS PILDYMO REIKALAVIMAI

10. Akto forma pildoma vadovaujantis Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos archyvų departamento generalinio direktoriaus 2001 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 19 (Žin., 2001, Nr. [30-1009](#); 2006, Nr. 60-2169).

11. Akto formos žymimieji langeliai žymimi juos perbraukiant kryžmai (pvz., ☒);

12. Jeigu duomenų nereikia pateikti arba jų nėra, Akto formos eilutės centre dedamas trumpas horizontalus brūkšny (pvz., „–“), skaitiniai įrašai neįrašomi (pvz., koordinatės), o žymimieji langeliai nežymimi.

13. Pagrindinė dalis ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas užpildomi naudojantis jų skaitmeninėmis formomis, pateiktomis Registro tvarkymo įstaigos interneto tinklalapyje. Pildant Akto formą, naudojamas Times New Roman 12 punktų dydžio šriftas (pvz., teksto rengyklėje „Microsoft Office Word 2003“ šriftas būtų „Times New Roman 12 pt Normal“). Intervalo dydis tarp eilučių – šrifto dydžio („Single“).

14. Tarybai priėmus sprendimą ir Registro tvarkymo įstaigai įrašius Tarybos narių vardus, pavardes, informaciją apie patvirtintus Tarybos nuostatus, pasirašomas Registro duomenų teikimo sistemos generuotas PDF formato aktas.

15. Akto formos pildymui reikalingi unikalūs identifikavimo kodai pateikiami iš atitinkamų valstybės registų, kadastrų ar klasifikatorių. Keli unikalūs identifikavimo kodai atskiriami kabliataškiais.

16. Akte datos išreiškiamos skaitmenimis, išskyrus datas, pateiktas archyvų dokumentuose. Kai Akte datos pateikiamos dienos tikslumu, jos rašomos pagal Dokumentų rengimo taisyklės (pvz., 2005-09-01). Kai Akte datos pateikiamos metų tikslumu, jos rašomos skaitmenimis su metų santrumpa „m.“. Kai Akte pateikiami tūkstantmečiai, amžiai ar jų santykinės dalys ir pusės, datos rašomos romėniškais skaitmenimis, trumpinant žodžius, išreiškiančius laiko santykinės dalis ar puses (pvz., II t-mečio pr. prieš Kr., XVI a. pab., XVIII a. II p.). Paprastai žodžių junginys „po Kristaus“ nerašomas. Nurodant ketvirčius ar dešimtmečius, jie rašomi arabiškais skaitmenimis su atitinkamo linksnio galūne (pvz., XVIII amžiaus 2-as ketvirtis, XX amžiaus 7-ame dešimtmetyje). Nurodant laiko tarpą tarp ankstyviausios ir vėlyviausios datos, paprastai dedamas horizontalus brūkšny (pvz., „XIX a. pab. – XX a. pr.“), bet galima rašyti įžambų, į dešinę pasvirusį brūkšnį, prieš jį ir po jo paliekant tarpus (pvz., 1990-01-12 / 1990-01-13). Pateikiant kitų kalendorių datas, prie datos nurodamos kalendoriaus pavadinimas, o skliausteliuose tokios datos išraiška pagal Grigaliaus kalendorių (pvz., 1905-11-21 pagal Julijaus kalendorių (1905-12-04)).

17. Apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų bei kitos Akte nurodomos koordinatės, išskyrus archyvų dokumentuose nurodytas koordinates, turi būti pateiktos metrinėje 1994 m. Lietuvos koordinatinių sistemoje (toliau – LKS-94). Jeigu kartu su koordinatėmis nurodomi geopotencialiniai aukščiai, jie turi būti pateikti valstybinėje Lietuvos aukščių sistemoje arba Baltijos (Kronštato) normalinių aukščių sistemoje. Koordinatinių ir geopotencialinių aukščių

skaičiai rašomi šimtųjų tikslumu.

18. Koordinatės grafiniu analitiniu būdu nustatomos iš skaitmeninių vektorinės grafikos rinkmenų (kartografinių duomenų bazių), kurios kartografuotos ne smulkesniu masteliu kaip 1:500 ir pagal oficialius Nekilnojamo turto kadastro vektorinius duomenis. Nustatant apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų koordinates, rekomenduojama vadovautis Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522 (Žin., 2003, Nr. [18-790](#)).

19. Statinio, vietos ar kito nekilnojamojo daikto, turinčio vertingųjų savybių, atveju apibrėžtų teritorijos ribų planai rengiami ne smulkesniu masteliu kaip 1:10 000, kultūros paveldo vietovės atveju – ne smulkesniu masteliu kaip 1:50 000. Jeigu tokio plano pagrindui sudaryti nebuvo atlikti topografiniai matavimai, tokio plano pagrindu naudojami planai ir žemėlapiai, nurodyti Oficialių žemėlapių sąrašė, patvirtintame Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2005 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 1P-42 (Žin., 2005, Nr. [24-793](#)). Apibrėžtų teritorijos ribų planų projektuose nurodomi į apibrėžti siūlomą teritoriją iš dalies ir (ar) visiškai patenkančių ar tokią teritoriją apimančių teisės aktų nustatyta tvarka suformuotų daiktinės teisės objektų (pvz., žemės sklypų, statinių) ribos ir apibrėžtos vertybės teritorijos plotas. Tokiuose projektuose plotas pateikiamas kvadratiniais metrais, sveikais skaičiais. Nekilnojamųjų kultūros vertybių apibrėžtų teritorijos ribų planuose naudojami sutartiniai ženklai pateikti Aprašo priede.

20. Pateikiant Aktus tų vertybių, kurių siūlomos keisti teritorijos ribos, būtina pateikti senus teritorijos ribų planus bei medžiagą (istorinius planus, planavimo projektus ir pan.), paaiškinimus, kurių pagrindu siūlomi pakeitimai.

21. Teritorijos ribų plane būtina pažymėti nustatytą ir patvirtintą vertybės apsaugos zoną. Jei apsaugos zona nenustatyta, apie tai apibrėžtų teritorijos ribų plane daroma žyma.

22. Kai vertybių vertingosios savybės gali būti aprašytos erdviškai (pvz., sampilai, pylimai, grioviai, architektūrinės konstrukcijos ar detalės, architektūrinė išraiška, planinė erdvinė struktūra ir pan.), rekomenduojama sudaryti vertybės vertingųjų savybių schemas ar abrisus (pvz., statinio fasado schema, patalpos interjero abrisas, pilkapių išsidėstymo schema ir pan.). Jie rengiami laisva forma, tačiau turi būti susieti su LKS-94. Tokios schemas arba abrisai gali būti nurodyti apibrėžtų teritorijos ribų planuose. Rengiant tokius dokumentus, rekomenduojama vadovautis geodeziniais ir kartografiniais techniniais reglamentais, Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėmis, statybos techniniu reglamentu STR 1.05.08:2003 „Statinio projekto architektūrinės ir konstrukcinės dalių brėžinių braižymo taisyklės ir grafiniai žymėjimai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 568 (Žin., 2003, Nr. [122-5541](#)). Vertybių vertingųjų savybių schemų ar abrisų pagrindais privaloma naudoti tam tikslui pagal atliktus topografinius matavimus sudarytus planus arba oficialius žemėlapius ir (ar) oficialius, naujausius statinių planus.

23. Bibliografinės nuorodos sudaromos vadovaujantis Lietuvos standartais: LST ISO 690:2002 „Dokumentai. Bibliografinės nuorodos. Turinys, forma ir sandara“ ir LST ISO 690-2:1999 „Informacija ir dokumentai. Bibliografijos nuorodos. 2-oji dalis. Elektoriniai dokumentai ir jų dalys“. Bibliografinių nuorodų sąrašas pateikiamas abėcėline tvarka, atsižvelgiant į rašmenis ir tos kalbos abėcėlinę tvarką. Pirmiausia pateikiamos bibliografinės nuorodos lietuvių kalba ir lotyniškais rašmenimis. Kitų kalbų padėtis tokiam sąrašė nustatoma abėcėline tvarka pagal kalbos pavadinimą (lietuvių kalboje).

24. Papildomuose prieduose pateikiami grafinei medžiagai keliami šie reikalavimai:

24.1. pridedamoms nuotraukoms nurodoma:

24.1.1. nuotraukos pavadinimas;

24.1.2. jeigu galima nustatyti, data;

24.1.3. jeigu galima nustatyti, autorius, autorių turtinių teisių turėtojai bei teisės aktų nustatyta tvarka tokių turėtojų sutikimas panaudoti nuotrauką Akte ir Registre;

24.1.4. jeigu galima nustatyti, schemeje ar plane nuotraukos(-ų) atlikimo vieta ir kryptis (kai nuotrauka atlikta sonaro ar panašaus („vertikalaus“) prietaiso pagalba – tokios nuotraukos centro vieta ir jos aprėptis);

24.2. jeigu pridedama planinė medžiaga (pvz., abrisas, schema, planas, žemėlapis ir pan.), grafiškai ir (ar) tekstu nurodoma:

24.2.1. planinės medžiagos pavadinimas;

24.2.2. kuo tikslesnė planinės medžiagos sudarymo ir tokiai medžiagai sudaryti atliktų matavimų data;

24.2.3. planinės medžiagos sudarytojai ar autoriai, jei teisės aktai nustato, tokios medžiagos autorių turtinių teisių turėtojai bei teisės aktų nustatyta tvarka tokių turėtojų sutikimas panaudoti planinę medžiagą Akte ir Registre;

24.2.4. planinės medžiagos mastelis (linijinis ir (ar) išreikštas skaitmenimis) bei tokios planinės medžiagos padėtis šiaurės atžvilgiu;

24.2.5. planinės medžiagos originalo formatas milimetrais 1 milimetro tikslumu (pirmasis skaičius rodo lapo horizontalumą, antrasis – vertikalumą, pvz., 210x297 mm).

IV. SPECIALIEJI AKTO FORMOS PILDymo REIKALAVIMAI

25. Kompleksinio objekto atveju pagrindinės dalies 11 punkto ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 7 punkto žymėjimas gali skirtis, nes pirmu atveju nustatomas reikšmingumo lygmuo kompleksui (kaip visumai), antru atveju – reikšmingumo lygmuo kompleksą sudarančiam objektui (kaip daliai).

26. Pagrindinės dalies 12 ir 13 punktų žymimieji langeliai žymimi atsižvelgiant į Kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų (rezervatų-muziejų), istorinių valstybinių parkų steigimo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. IV-309 (Žin., 2005, Nr. [86-3239](#)), nuostatas. Likusių punktų žymimieji langeliai žymimi ir įrašai, išskyrus Akto formos pagrindinės dalies 6 ir 14 punktus bei I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 3 punktą, pildomi vadovaujantis Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. IV-150 (Žin., 2005, Nr. [52-1756](#); 2011, Nr. [75-3637](#)), nuostatomis.

27. Pagrindinės dalies 5 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 2 punkte vertybės pavadinimas nurodomas pagal Registro pavadinimų klasifikatorių, o jeigu siūlomas pavadinimas neįtrauktas į tokį klasifikatorių, teikiamas siūlymas Registro tvarkymo įstaigai papildyti klasifikatorių. Registro tvarkymo įstaigai nusprendus, jog siūlomas pavadinimas neturi semantinio atitikmens klasifikatoriuje, jis nustatyta tvarka papildomas siūlomu pavadinimu. Atsisakius papildyti klasifikatorių siūlomu pavadinimu, Registro tvarkymo įstaiga raštu apie tai informuoja Tarybą.

28. Pagrindinės dalies 4 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 1 punkte laikantis lietuvių kalbos rašybos taisyklių nurodomas vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais. Pradedama rašyti didžiąja raide (pvz.: Verkių dvaro sodyba; Rašytojo Anzelmo Matulevičiaus-Matučio sodyba; Senųjų Trakų Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bei Šv. Benedikto bažnyčios ir benediktinų vienuolyno statinių kompleksas; Palėvenės dominikonų vienuolyno statinių ansamblis; Vytautos Šv. Antano Paduviečio bažnyčia; Bukiškio Dievo Motinos Globėjos cerkvė; Ukmergės kino teatro „Draugystė“ pastatas; Visuomenės veikėjo Jono Šliūpo namas; Mikėnų vėjo malūnas; Raubonių vandens malūnas-verpykla-karšykla; Adomo Mickevičiaus paminklas; Grafų Tiškevičių žemės valdos pirmas riboženklis; De Reusų ir Broel-Pliaterių šeimų koplyčia-mauzoliejus; 1831 m. sukilėlio kunigo Anupro Labučio kapas; Lietuvos partizanų Povilo Medelinsko, Jono ir Petro Balčiūnų kapas; Visuomenės veikėjo Vinco Kudirkos kapas; Lietuvos pasienio policininko Jurgio Kybarto žuvimo vieta; Vigodkos, Dūkšto, Saksoniškės pilkapynas; Vigodkos, Dūkšto, Saksoniškės II pilkapynas; Kaniutiškių akmuo su ženklais; Paminklas Lietuvos

Nepriklausomybės 10-osioms metinėms; Paminklas Vytauto Didžiojo mirties 500-osioms metinėms; Vytauto Didžiojo paminklas (kai pavaizduotas asmuo); Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečio paminklas; Raudonosios armijos penktas bunkeris). Vardai gali būti rašomi kabutėse (pvz., skulptūra „Stovinti mergina“). Gali būti naudojamas trumpinys „vad.“ (pvz.: Daukšių piliakalnis, vad. Papilio kalnu; Rotinėnų piliakalnis, vad. Pilale, Juodkalniu; Kauno miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu). Kitų kalbų vardai rašomi vadovaujantis Rašybos ir skyrybos nuostatomis, patvirtintomis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1997 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 60 (Žin., 1997, Nr. [63-1490](#)).

29. Vardus be tradicinių vietinių gyventojų vartotų ar vartojamų toponimų, kurie paprastai kartu su vertybės pavadinimu vartojami įnagininko arba vardininko linksniu, ir prieš pirmąjį tokį vardą rašoma santrumpa „vad.“, gali sudaryti:

29.1. esamos ir buvusios gyvenamosios vietovės pavadinimai, kurie vartojami kilmininko linksniu (pvz., Kaltinėnų, Vilniaus). Gyvenamosios vietovės pavadinime esant kelintiniam skaitvardžiui, jis rašomas romėniškais skaičiais (pvz., Kurklių II kaimo);

29.2. esami ir buvę geografiniai pavadinimai, į kurių aprėptį patenka vertybės užimama teritorija. Tokie vardai paprastai kartu su vertybės pavadinimu vartojami kilmininko linksniu bei nurodant geografinio pavadinimo subjektą (pvz., Barzdžio miško, Čepkelių raisto), o vertybei esant po vandeniu – vietininko linksniu, prieš vardą rašant atitinkamai žodžius „esantis“ arba „esanti“ bei nurodant vandens telkinio tipą, išskyrus Baltijos jūrą ir pavadinimus, kuriuose yra žodis „marios“ (pvz., esantis Baltijoje, esantis Kuršių mariose, esantis Kauno mariose, esanti Bebrusų ežere, esantis Merkyje, esantis Varduvos tvenkinyje);

29.3. šaltiniuose, literatūroje, oficialiuose dokumentuose minimi arba suteikti vardai, kurie dažniausiai vertybei duoti vertybių tyrinėtojų, autorių ar valdytojų (pvz., Šventosios 23-ioji gyvenvietė, Biržulio sąsmaukos 1-oji akmens amžiaus stovykla, skulptūra „Moteris su gėlėmis“), įvairių institucijų (pvz., Dariaus ir Girėno tiltas) bei žymintys buvusią vertybės paskirtį, tipą ar praeityje turėtą oficialų pavadinimą (pvz., Lietuvos Respublikos Ministrų Kabineto pastatas). Taip pat prie suteiktų vertybės vardų gali būti priskiriami: su vertybe susijusio kilnojamojo daikto pavadinimas (vardas), kodas, tipas, markė, pagaminimo būdas ar žodžių junginys, nusakantis tokio daikto veikimo principą. Jeigu pats kilnojamas daiktas jau turi praeityje ar dabartiniuose žinyuose, sąrašuose, klasifikatoriuose suteiktą vardą ar kodą, jis rašomas kabutėse, prieš tai nurodant kilnojamojo daikto bendrinį tipą, pagaminimo būdą ar veikimo principą (pvz., Laivo (bet ne škunos) „Emma“ nuskendimo vieta, Laivo „W-12“ nuskendimo vieta). Kai vardas nusako tik kilnojamojo daikto tipą, pagaminimo būdą ar veikimo principą, toks vardas nerašomas kabutėse (pvz., Laivų nuskendimo vietos, Luoto nuskendimo vieta). Šaltiniuose, literatūroje, oficialiuose dokumentuose minimuose arba suteiktuose varduose kelintiniai skaitvardžiai, žymintys vertybės ar kitą eiliškumą (serijos numerį ir pan.), rašomi arabiškais rašmenimis, pridedant atitinkamas galūnes;

29.4. vardai, susiję su istoriniais įvykiais, istorinėmis asmenybėmis ar religiniais siužetais bei veikėjais. Jeigu vardą sudaro asmenvardis, jame rašomi visi pilni asmens vardai, taip pat gali būti nurodoma asmens profesija, socialinė padėtis ar pareigos, tačiau gimimo ir mirties datos nerašomos. Asmenvardyje taip pat gali būti nurodomi žinomi asmens pseudonimai, padėtis bažnytinėje hierarchijoje (pvz., popiežius, vyskupas, kunigas), ar asmuo laikomas šventuoju, palaimintuoju.

30. Vertybei esant tuo pačiu pavadinimu ir toje pačioje gyvenamojoje vietovėje ar kultūros paveldo objektų komplekse, būtina kelintiniu skaitvardžiu nurodyti vertybės eilės numerį (pvz., Antra klėtis; Penktas sandėlis, Prysmančių kapinynas II, vad. Varnų pušynėliu; Akmeniškių piliakalnis II). Taip pat vardu gali būti ir pasaulio kryptys, pagal kurias skiriamos to paties pavadinimo vertybės (pvz., Šiaurės oficina, Pietų oficina, Pietvakarių oficina).

31. Į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 1 punkte nurodomas komplekso pavadinimas su vardu ar vardais, po jo – į kompleksą įeinančio objekto pavadinimas su vardu ar vardais (pvz. Aleksoto malūno statinių komplekso trečias sandėlis).

32. Pagrindinės dalies 3 punkte nurodant į kompleksą įeinančius objektus, pateikiamas

tokio objekto pavadinimas vardininko linksnyje su vardu ar vardais. Po to skliaustuose nurodomas tokio objekto kodas ir į kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo numeris (kodas nuo priedo numerio atskiriamas kableliu). Komplexo objektai vienas nuo kito skiriami kabliataškiu.

33. Pagrindinės dalies 9 punkte nurodomi (per kabliataškį arba Akto priedo, kuriame jie pateikiami Nr.) nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esantys objektai:

33.1. vertingųjų savybių požymių turintys ir (ar) netutintys objektai – nurodomas pavadinimas iš Nekilnojamojo turto registro centrinės duomenų bazės, jei objektas nėra ten registruotas, jam suteikiamas pavadinimas pagal šio Aprašo 27 punkto reikalavimus:

33.1.1. vertingųjų savybių požymių turintys objektai, pagal kuriuos šie objektai siūlytini įrašyti į Registrą pavieniais arba į kompleksą įeinančiais kultūros paveldo objektais:

33.1.2. vertingųjų savybių požymių neturintys objektai – tai vertybės tūrinei erdvinei ir (ar) plano struktūrai, ir (ar) tūrinei erdvinei kompozicijai, ir (ar) planavimo sprendiniams svetimi objektai;

33.2. vietovėje esančių vertybių pavadinimai su vardu ar vardais pagal šio Aprašo 28 punkto reikalavimus, išskyrus komplekso atvejį, kai nurodomas ne kompleksą sudarančių objektų, bet komplekso pavadinimas su vardu ar vardais, šių vertybių unikalūs kodai Registre.

34. Pagrindinės dalies 6 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 3 punkte nurodomas vertybės adresas nenurodo visų patenkančių į apibrėžtą vertybės teritoriją adresų, bet yra vertybei ar komplekso objektui artimiausios gyvenamosios vietovės, statinio, žemės sklypo, kuriame numatyta statyti pastatus ar statinius, adresas. Jis rašomas laikantis šių principų:

34.1. vietoms ir kultūros paveldo vietovėms adresas detalizuojamas iki gyvenamosios vietovės, statiniams ir kitiems nekilnojamiesiems daiktams, esantiems miestuose ir urbanizuotose kaimo vietovėse – iki gatvės ir (ar) adreso objekto, o esantiems kaimo vietovėse – iki gyvenamosios vietovės;

34.2. jeigu artimiausia gyvenamoji vietovė ir (ar) adreso objektas yra kitame administraciniame vienetė negu apibrėžta vertybės teritorija, tai vertybės adrese nurodoma to administracinio vieneto, į kurį patenka apibrėžta vertybės teritorija, artimiausia gyvenamoji vietovė ir (ar) adreso objektas;

34.3. vertybei esant miške (kai jis nėra priskirtas gyvenamajai vietovei), po vandeniu arba saloje (kai ji nėra priskirta gyvenamajai vietovei), jos adrese pateikiamas artimiausios gyvenamosios vietovės adresas;

34.4. vertybę dalijant kelioms gyvenamosioms vietovėms, administraciniams vienetams arba apimant daugiau negu vieną adresų objektą, vertybės adrese pateikiamas gyvenamosios vietovės adresas ir (ar) adreso objektas, kuriame vertybė užima didžiausią ploto dalį arba koncentruojasi didžioji vertingųjų savybių dalis;

34.5. vertybei užimant didesnę negu 500 ha plotą arba esant linijinei (pvz., kanalas, geležinkelis ir pan.), vertybės adrese pateikiamas artimiausios ir didžiausios pagal gyventojų skaičių gyvenamosios vietovės adresas arba adrese nurodoma tik savivaldybė ar savivaldybė ir seniūnija, kurioje vertybė užima didžiausią ploto dalį arba koncentruojasi didžioji vertingųjų savybių dalis.

35. Pagrindinės dalies 14 punkte vertybės teritorijos ribos apibrėžiamos geografinėmis koordinatėmis, aprašant tokių ribų posūkio taškų ir tarp jų einančių atkarpų padėtį aplinkos atžvilgiu geokodais ir (ar) glaustu tekstu. Į kompleksą įeinančiam objektui teritorijos ribos neapibrėžiamos. Tarp apibrėžtos teritorijos ribų posūkio taškų einančios atkarpos gali būti neaprašomos (tokiu būdu joms aprašyti reikalingos lentelėje eilutės panaikinamos). Vertybei esant mieste arba urbanizuotoje kaimo vietovėje, privaloma nurodyti apibrėžtos teritorijos ribų posūkio taškų geokodus.

36. Pateikiant apibrėžtų teritorijos ribų geografines koordinates, geokodais arba glaustu tekstu posūkio taškų ir tarp jų einančių atkarpų padėtį aplinkos atžvilgiu, keliami šie reikalavimai:

36.1. skiltyje „Taško Nr., Atkarpa“ kas antroje eilutėje (nelyginėje) pateikiama teritorijos ribų posūkio taško tęstinė numeracija, o atkarpoms kas antroje eilutėje (lyginėje) suteikiami kodai, jungiant pirmo posūkio taško numerį per brūkšnelį su antrojo taško numeriu ir t. t. Po paskutinio teritorijos ribų posūkio taško nurodama atkarpa ir jos kodas, jungiant paskutinį ir pirmą ribų posūkio taškų numerius per brūkšnelį. Paskutinėje eilutėje pakartojami pradinio teritorijos ribų posūkio taško duomenys;

36.2. skiltyje „Būdas“ nurodamas koordinacių nustatymo būdo kodas: „L“ – lauko sąlygomis, „K“ – kameraliai, „N“ – pagal Nekilnojamų turto kadastro duomenis;

36.3. skiltyje „Tikslumas“ nurodoma kiekvieno teritorijos ribų posūkio taško koordinacių paklaida, ją pateikiant centimetrais (nenurodant žymens „cm“) pagal naudoto prietaiso, programinės įrangos rodmenis arba paskaičiavus, taikant geodezinius-kartografinius metodus. Šioje skiltyje nurodoma paklaida suprantama kaip ribinė paklaida (pvz., nurodžius 30 cm, ji suprantama kaip ± 30 cm);

36.4. skiltyse „X (abscisė)“ ir „Y (ordinatė)“ pateikiamos apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų koordinatės. Abscisės reikšmė skaičiuojama nuo ekvatoriaus, o ordinatės – nuo LKS-94 ašinio meridiano;

36.5. skiltys „Geokodas“ ir „Aprašymas“ pildomos pasirenkant, išskyrus atvejį, kai objektas yra komplekse ir jo teritorijos ribos neapibrėžiamos. Geokodas nurodomas vadovaujantis Integruotos geoinformacinės sistemos geoduomenų specifikacija (toliau – InGis), patvirtinta Lietuvos Respublikos valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro ir Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2000 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 46/32 (Žin., 2000, Nr. [36-1019](#)). Nepateikiant geokodų, glaustai aprašoma teritorijos ribų posūkio taško buvimo vieta arba tokius taškus jungiančios atkarpos linijos padėtis aplinkoje (pvz., tvora, tvoros kampas, kelio sankasos pakraštys, pastato kampas, miško, krūmynų arba žemės sklypo riba, vaismedžių eilė, upės arba ežero krantas, geodezinis ženklas ir pan.);

36.6. pagrindinės dalies 14 punkto 2 papunktyje „plotas yra“ užrašomas pagal nustatytą apibrėžtų teritorijos ribų posūkio taškų koordinates suformuoto poligono plotas, kurio tikslumo paklaida negali viršyti 4 procentų nuo nurodytų posūkio taškų koordinacių suformuojamo ploto.

37. Vertingosios savybės apibūdinamos vadovaujantis tyrimų duomenimis bei kita dokumentacija.

38. Pagrindinės dalies 7 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkte nurodant vertingąsias savybes vadovaujamasi Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo priedu. Nurodomos vertingosios savybės bei kiti duomenys kaip vertybės datavimas, autorystė, stilistinė priklausomybė numeruojami eilės tvarka pagrindinės dalies 7 punkto arba I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkto papunkčiais. Kiekviena vertingoji savybė išdėstoma atskira pastraipa, kurios gale dedamas kabliataškis bei laikomasi šių reikalavimų:

38.1. pagal nustatytą vertybės lemiantį vertingųjų savybių pobūdį pagrindinės dalies 7 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 5 punkte tarp žodžių „Vertybės“ ir „vertingosios savybės“ skliaustuose nurodoma: vertybės datavimas (įsteigimo, įkūrimo, esminių pertvarkymų, naudojimosi datos ir pan.) ir (ar) vertybės autorystė (taip pat fundacija, statytojas ir pan.), ir (ar) stilistinė bei kultūrinė (taip pat etninė, religinė, socialinė ir pan.) priklausomybė, pateikiamas datavimą, autorystę, stilistinę ar kultūrinę priklausomybę bei kitus duomenis nurodantis faktas. Taip pat gali būti pateiktos nuorodos į papildomus priedus, kurie susiję su tokių duomenų (faktų) pagrindimu (pvz., fundacijos rašto kopija, atliktų tyrimų išvadų kopija, nuotrauka, kurioje užfiksuota ant pastato esanti pastatymo data ir pan.). Duomenys grupuojami pagal jų tipą kilmininko linksniu (pvz., statinio, pastatyto 1567 m., pertvarkyto XIX a. pab.; 3; kapinyno, priskiriamo Kuršių ir Žemaičių gentims; rekonstruoto pagal Lauryno Gucevičiaus projektą ir pan.);

38.2. toliau eilės tvarka pagal Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijų aprašo priedo punktuose pateiktą vertingųjų savybių grupavimą pateikiama reikalinga

vertingųjų savybių grupė, dedamas trumpas brūkšnis ir paryškintu šriftu vienu arba keliais žodžiais įvardijama vertingoji savybė, nurodant jos charakteringus bruožus ir ypatybes (pvz., kultūrinis sluoksnis, planinė erdvinė struktūra ir kt.), parenkant jos skaitinę formą (pvz., pylimas arba pylimai), bei skliausteliuose pateikiant šią informaciją: trumpą vertingosios savybės aprašymą (apimtis, dalių skaičius, išmatavimai), jos būklę (išlikimas, nustatyti sužalojimai, naujadarai ir kiti veiksniai, keliantys grėsmę autentiškumui), nuorodas į susijusius Akto priedus (jų numeriai, kurie vienas nuo kito atskiriami kableliais) ir vertingosios savybės aprašymo datą metų tikslumu. Skliausteliuose pateikiamos dalys skiriamos kabliataškiu ir pradedamos rašyti mažąja raide. Kiekvienos dalies paskutiniame sakinyje taškas nededamas (pvz., 7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai – kultūrinis sluoksnis su archeologiniais radiniais (sudarytas iš 25–75 cm storio miškožemio ir smėlio sluoksnio; visa teritorija apardyta prieš 30–40 m. sodinant pušyną; TRP; 15.1; 2010 m.); arba – 7.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos – granitinis antkapinis paminklas su reljefiniu kryžiumi ir atminimo tekstu „1881 AMZINA. ATILSI. USZ. DUSIE. ANTONA“ (-; būklė gera, FF Nr. 1, 2, 3; 2003); arba – 7.1.3.1. planavimo sprendiniai – dvaro sodybos ir sakralinių statinių komplekso planinė erdvinė kompozicija (-; nepakitusi; TRP; FF Nr. 13, 15, 21; 2010 m.).

39. Pagrindinės dalies 8 punkte ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedo 6 punkte nurodomi kilnojamieji daiktai, kurie yra statinio vertingosios savybės bei saugomi pagal Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą. Čia pateikiami tokių daiktų pavadinimai, jeigu turi, su vardais bei skliausteliuose Registro tvarkymo įstaigos suteiktas unikalūs identifikavimo kodas. Kilnojamosios kultūros vertybės vadinamos per kablelį. Komplekso priede nurodomos tos kilnojamosios kultūros vertybės, kurios yra komplekso objekte, o komplekso atveju pagrindinėje dalyje – tik tos, kurios gali būti priskirtos kompleksui. Kilnojamajai kultūros vertybei esant kompleksinei, nurodomas tik komplekso pavadinimas, jeigu turi, su vardu ar vardais bei skliausteliuose Registro tvarkymo įstaigos kompleksui suteiktas unikalūs identifikavimo kodas.

40. Pagrindinės dalies 15 punkte, dėstant šio punkto papunkčiais, šio Aprašo 23 punkto nustatyta tvarka pateikiamos bibliografinės nuorodos į šaltinius (tyrimų ataskaitas, rankraščius, dienoraščius, abrisus, schemas, žemėlapius, planus, nuotraukas, jų negatyvus ir kitą archyvinę medžiagą) bei literatūrą (monografijas, studijas, straipsnius ar kitas publikacijas). Komplekso atveju pagrindinės dalies 15 punkte pateikiamos šaltinių ir literatūros bibliografinės nuorodos, susijusios su kompleksą sudarančiais objektais.

41. Baigiamojoje dalyje pateikiamos išvados: ar vertybei reikalinga teisinė apsauga, ar Aktu patikslinami vertybės duomenys. Jeigu kompleksinio objekto duomenys yra tikslinami Registre bet jis ir papildomas nauja sudėtine dalimi, tada žymimieji langeliai abu žymimi juos perbraukiant kryžmai. Nurodomas vertybės unikalūs identifikavimo kodas.

42. Aktą pasirašo Tarybos pirmininkas. Pavaduojant Tarybos pirmininką, Aktą pasirašo paskirtas jį pavaduojantis Tarybos narys.

V. AKTO PATEIKIMAS TARYBOMS IR REGISTRO TVARKYMO ĮSTAIGAI

43. Pagrindinė dalis ir I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas užpildomi naudojantis jų skaitmeninėmis formomis, pateiktomis Registro tvarkymo įstaigos interneto tinklalapyje. Kiekvienam į kompleksą įeinančiam objektui pildomas atskiras I kompleksą įeinančio objekto duomenų priedas. Rengėjų pasirašytas generuoto PDF formato Akto ir jo priedų projektų vienas egzempliorius Tarybai teikiamas atspausdintas ant popieriaus.

44. Papildomi priedai skaitmeninėje formoje gaunami kiekvieną jų puslapį nuskenuojant ar kitu būdu gaunant tokio puslapio JPG ar TIFF formato taškinės grafikos rinkmeną, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

44.1. skiriamoji geba turi būti ne mažesnė kaip 300 taškų colyje;

44.2. spalvotos taškinės grafikos skiriamoji spalvų geba turi būti ne mažesnė kaip 16

milijonų spalvų arba jos vienas grafinio taško vaizdas koduotas ne mažiau kaip 24 bitais;

44.3. papildomiems priedams esant spalvotiems arba vienspalviams, bet ne pilkos spalvos, taškinė grafika turi būti išreikšta RŽM spalviniame modelyje;

44.4. papildomiems priedams esant juodai baltiems, linijiniams arba tik tekstiniams, taškinis grafikos vaizdas turi būti nespalvinis (juodai baltas);

44.5. papildomiems priedams esant pilkos spalvos vienspalviams, taškinis grafikos vaizdas turi būti išreikštas pilkumo tonais.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Departamento Apskaitos skyrius metodiškai vadovauja šio Aprašo taikymui, nagrinėja Tarybų raštiškus paklausimus bei pasiūlymus.

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANŲ SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Suformuotų kadastrinių sklypų ribos (Preliminarios kadastrinių sklypų ribos)
- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos, sutampiančios su suformuotų kadastrinių sklypų ribomis
- Greta esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektas (statinys)
- Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos vertingosios savybės
- Teritorijoje esantys kultūros paveldo objektai
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių turintys objektai
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių turintys objektai
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių neturintys objektai
- Požeminės objekto (statinio) dalies kontūrai
- Nustatytas nekilnojamosios kultūros vertybės apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis
- Nustatytas nekilnojamosios kultūros vertybės vizualinės apsaugos pozonis
- Kelių (takų) trąsos
- Vandens telkiniai
- Unikalūs numeris
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, apibrėžtos teritorijų ribos

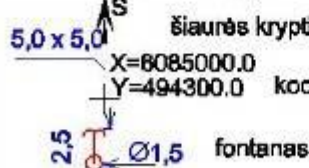
5 Namo numeris

Gatvių užstatymo išsklotinės

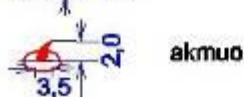
šiaurės krypties nuoroda

X=8085000.0

Y=494300.0 koordinatų tinklėlio sankirta

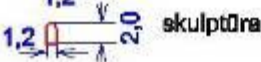
fontanas

akmuo

monumentas

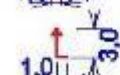
skulptūra

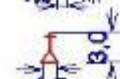
apžvalgos (žiūrėjimo) taškas

kryžius

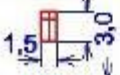
stogastulpis

koplytėlė, koplytstulpis

plikapis

kapas

nuskendęs laivas